

KARTA EWIDENCYJNA ZABYTKU NIERUCHOMEGO NIEWPISANEGO DO REJESTRU ZABYTKÓW

1. Nazwa

HISTORYCZNY UKŁAD RURALISTYCZNY WSI GLINNO

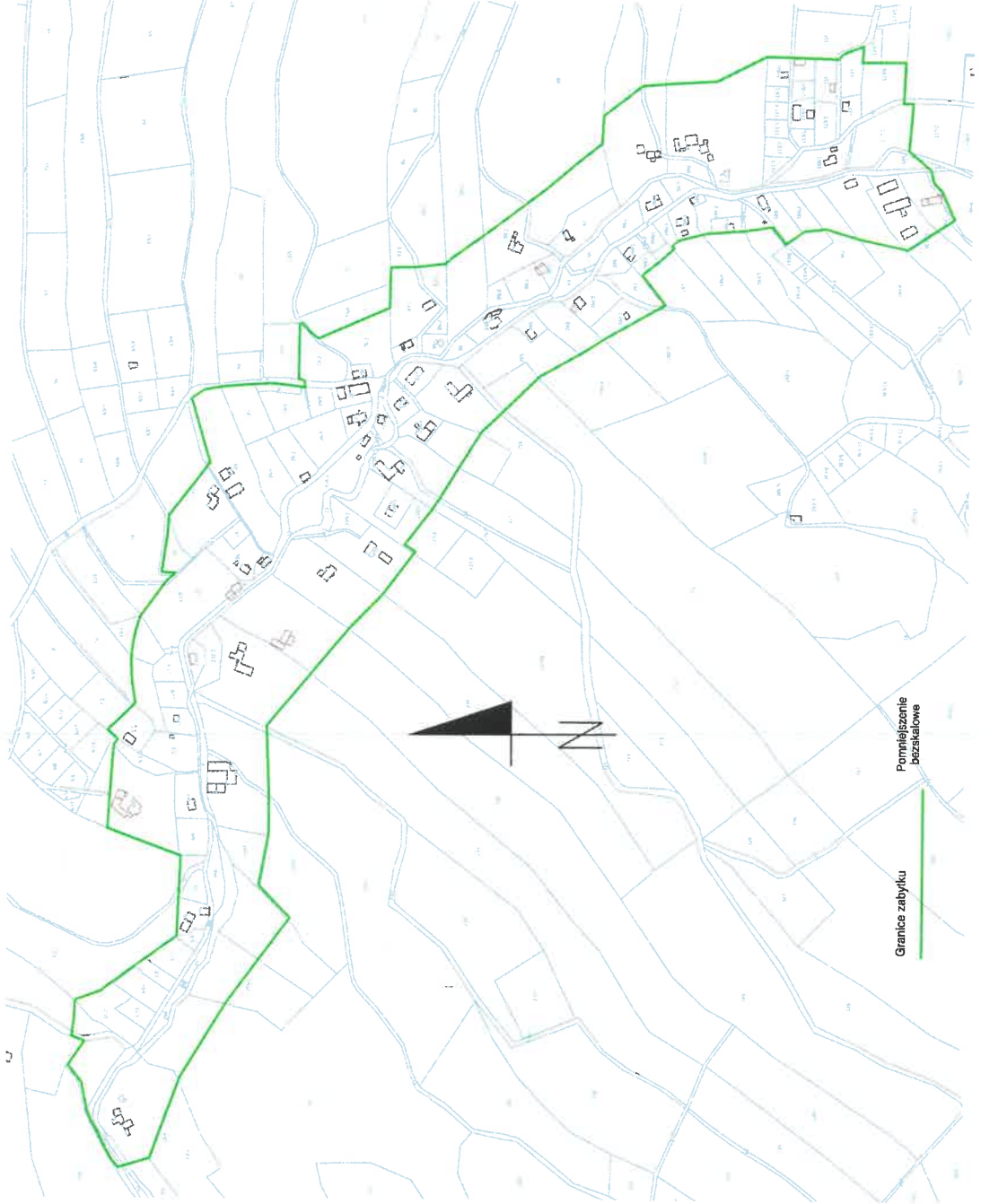
2. Czas powstania

XV w.

GLINNO

3. Miejscowość

9. Materiały graficzne

4. Adres (ulica, nr posesji)

5. Przynależność administracyjna

województwo: **DOLNOŚLĄSKIE**

powiat: **WAŁBRZYSKI**

gmina: **WALIM**

6. Współrzędne geograficzne

50° 43' 13.524" N 16° 28' 21.565" E

7. Użytkowanie obecne

**MIESZKALNE
ROLNICZE
LETNISKOWE**

8. Stan zachowania

3

NAZWY: Heinrichau

HISTORIA: Pierwsza wzmianka o wsi pochodzi z 1385 r., kiedy jako własność rycerską, zakupił ją Henryk von Wallendorf. Istniały już wtedy we wsi najprawdopodobniej karczma i kościół. W kolejnych wiekach (XV-XVIII) osada funkcjonowała jako majątek szlachecki; pod koniec wieku XVI przeszła co prawda na własność miasta Świdnicy, jednak już w 1577 r. ponownie została przejęta przez szlachtę. W XVII w. w związku z rozwojem tkactwa chatupniczego zanotowano znaczny wzrost mieszkańców. W 1767 r. we wsi znajdowały się kościół, szkoła ewangelicka, folwark, karczma i cztery młyny wodne. Na początku XIX w. odnotowano w miejscowości 89 domów i 134 mieszkańców, jednak przyrost ludności był tak szybki, że w 1861 r. istniało już 139 domów. W II poł. XIX wieku, wraz ze wzrostem populacji turystyki górskiej w regionie, Glinno znajduje się na szlaku turystycznym na Wielką Sowę, przynosząc wsi ponownie okres rozkwitu i dobrobytu. Po II wojnie światowej, w związku z całkowitą wymian ludności, część domów nie znalazła nowych użytkowników, popadając w ruinę.

Glinno stanowi luźno zabudowaną łańcuchówkę, dominuje zabudowa tradycyjna murowana jednorodzinna. Do dziś historycznie ukształtowany układ ruralistyczny jest czytelny.

Istniejące zagrożenia, postulaty konserwatorskie, źródła i literatura – załącznik do karty ewidencyjnej nr 1.

12. Opracowanie karty ewidencyjnej (autor, data i podpis)

7 sierpnia 2023 r.

Adamina Modrzejewska

ZAŁĄCZNIK DO KARTY EWIDENCYJNEJ

Nr 1

1. Miejscowość	GLINNO	5. Nazwa zabytku (jak w karcie), adres	HISTORYCZNY UKŁAD RURALISTYCZNY WSI GLINNO	6. Zawartość załącznika
2. Gmina	WALIM			
3. Powiat	WAŁBRZYSKI			
4. Województwo	DOLNOŚLĄSKIE			

ISTNIEJĄCE ZAGROŻENIA POSTULATY KONSERWATORSKIE ŹRÓDŁA I LITERATURA

ISTNIEJĄCE ZAGROŻENIA:

- zatrącenie historycznie ukształtowanego układu ruralistycznego wsi
- przebudowa i niezgodne z doktryną konserwatorską prace remontowe historycznej zabytkowej zabudowy mieszkalnej i gospodarczej

POSTULATY KONSERWATORSKIE:

- rozbudowa wsi z poszanowaniem historycznego ukształtowanego układu ruralistycznego
- zachowanie dominanty jaką jest kościół filialny pw. Matki Boskiej Bolesnej
- budowa nowych obiektów z zastosowaniem materiałów występujących w budownictwie lokalnym oraz z zachowaniem cech charakterystycznych dla architektury Sudetów
- prace remontowe i modernizacyjne przy historycznej zabudowie mieszkalnej i gospodarczej należy prowadzić z zachowaniem i poszanowaniem oryginalnej substancji zabytkowej
- zachowanie i konserwacja małej architektury sakralnej
- zachowanie i odtworzenie historycznej zieleni
- prace przy obiektach zabytkowych należy prowadzić w uzgodnieniu ze służbami konserwatorskimi

ŹRÓDŁA I LITERATURA

Dehio-Handbuch der Kunstdenkmäler in Polen Schlesien, Berlin 2005.
Knie J., *Alphabetisch-statistisch-topographische Uebersicht der Dörfer, Flecken, Städte und andern Orte der Königl. Preuß. Provinz Schlesien*, 1845.
Przerwa T. (red.), *W cieniu Wielkiej Sowy. Monografia Gór Sowich*, Wrocław 2006.
Słownik geografii turystycznej Sudetów, T. 10: *Góry Wałbrzyskie, Pogórze Wałbrzyskie, Pogórze Bolkowski*, Wrocław 2005.

Kartografia

Messfischblatt Wüstegiersdorf (in Niederschles.) 5364 [alt. 3133], ok. 1934 r.

Opracowanie załącznika:
(data i podpis)

7 sierpnia 2023 r.
Adamina
Modrzejewska

